

Poznań, 4.09.2022

Prof. UAM dr hab. Piotr Korduba
Instytut Historii Sztuki UAM
Wydział Nauk o Sztuce
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
pkorduba@amu.edu.pl
tel. 608504220

**Recenzja dorobku naukowego oraz osiągnięcia naukowego będącego podstawą przewodu
habilitacyjnego dr Lidii Głuchowskiej**

Dr Lidia Głuchowska przedłożyła do oceny w ramach postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego przygotowany z wielką starannością swój naukowy, dydaktyczny, organizacyjny oraz popularyzatorski dorobek. Zgłaszanym przez nią osiągnięciem naukowym jest książka wydana w 2015 roku pt. *Stanisław Kubicki – in transitu. Poeta tłumaczy sam siebie / Ein Poet übersetzt sich selbst* (Ośrodek Kultury i Sztuki we Wrocławiu). Książka składa się z czterech zasadniczych tekstów autorskich, obejmujących łącznie w j. polskim stron 73, przy czym Autorka szczerze przyznaje, że teksty są zmienioną, poszerzoną wersją wcześniej już opublikowanych. Pozostałe blisko 400 stron książki zajmują ilustracje, edycja wierszy, kalendarium życia Stanisława Kubickiego, bibliografia, spis ilustracji oraz indeks. Już ta czysto ilościowa analiza podpowiada, że mamy do czynienia z bardzo niestandardową konstrukcją problemowej monografii autorskiej jaka zwyczajowo jest zgłaszana jako osiągnięcie naukowe w habilitacyjnym postępowaniu.

Zacznijmy od układu książki. Wprawdzie Autorka na trzech stronach zamieszcza do niej wprowadzenie, ale nie sposób go traktować jako koniecznego wyjaśnienia czym jest ta pozycja, jakie są jej główne tezy lub hipotezy. W tekście oddano raczej szeroki kontekst artystycznego i geopolitycznego funkcjonowania Stanisława Kubickiego (Poznań jego czasów, czasopismo „Zdrój”, stowarzyszenie „Bunt”, polityczna sytuacja Polski) niż zawarto oczekiwane wyłożenie badawczego zamiaru, przesłanek do jego podjęcia. Przedmowa do książki nie jest – co zaskakujące w takim przypadku, pióra samej Autorki, a innego badacza (Petera Mantis). W tym z kolei tekście znajdziemy już pewne elementy interpretacji poezji Kubickiego, ale z oczywistych powodów trudno je oceniać jako element dorobku dr Głuchowskiej. Uważam, że ta osobliwa konstrukcja podwójnego „wprowadzenia” do książki i w dodatku jego podwójnego autorstwa wynika z jej podstawowego mankamentu, a więc

braku merytorycznej i narracyjnej spójności, a te z kolei są rezultatem złożenia książki z zestawu tekstów, u których podstaw – zgodnie z deklaracją Autorki, leżą uprzednio już opublikowane artykuły. Taka konstrukcja poskutkowała tym samym brakiem wprowadzenia tradycyjnego podziału dla problemowej monografii na rozdziały, w miejsce których otrzymaliśmy niezależne artykuły, dzięki czemu publikacja przypomina raczej monografię wieloautorską. Wspominam o tych z pozoru jedynie detalicznych spostrzeżeniach jedynie dlatego, że składają się one na mój zasadniczy zarzut wobec omawianej pracy, a więc brak jej merytorycznej spójności i autorefencyjność.

Autorskie teksty Habilitantki jakie znajdziemy w książce to *Polsko-niemieckie poezje Stanisława Kubickiego. Język, motywy przewodnie i symbolika* – jako wersja zmodyfikowana i poszerzona tekstu tejże *Rewolucja – syn marnotrawny – Noe – dom obłąkanych. Język, motywy przewodnie i symbolika polsko-niemieckiej poezji Stanisława Kubickiego*, opublikowanego w 2003 roku (przypis s. 80). Kolejny to *Miejsca puste, czyli co nie dochodzi do głosu w obrazach, czyli mit i prawda rewolucji w twórczości Stanisława Kubickiego*, który powstał z kolei na podstawie aż trzech tekstów Autorki, z których dwa zostały publikowane w latach 2007 i 2010, a ostatni złożony w 2015 roku czeka na druk (przypis s. 126). Trzeci to *Twórczość literacka Stanisława Kubickiego. Recepcja i próby interpretacji*, dla którego podstawą był tekst Habilitantki *O problemach recepcji twórczości literackiej Stanisława Kubickiego* z 2003 roku (przypis s. 178). Ostatni to „*Spiskowcy i rewolucjoniści*”. *Etos patriotyczny oraz wojenne losy artysty i kuriera polskiego ruchu oporu – Stanisława Kubickiego*, którego warianty zostały opublikowane dwa razy, a trzecia wersja jest od 2015 roku w druku (przypis s. 216).

Od razu powiedzieć trzeba, że spośród „rozdziałów” tej książki najbardziej klarowny pod względem konstrukcji i przekazywanych treści jest w kolejności trzeci (*Twórczość literacka Stanisława Kubickiego. Recepcja i próby interpretacji*), który ma częściowo charakter stanu badań nad artystą i polskim ekspresjonizmem. Tymczasem zupełnie nie wiedzieć czemu znajduje się dopiero przy końcu „tekstowej” partii książki. Jego wstępna lektura pozwoliłaby o wiele lepiej zrozumieć czytelnikowi konstatacje Autorki z uprzednich rozdziałów. To w tej właśnie części czytelnik, nieorientujący się w stopniu porównywalnym z Lidią Głuchowską w bardzo złożonej kondycji dorobku Kubickiego, może dopiero nabrać pewnego rozeznania w tym co z niego zostało opublikowane, a co nie, co jest napisane po polsku, a co uznaje się za autotłumaczenia, jakie elementy twórczości zostały ujawnione dopiero niedawno. Praca nie

posiada zakończenia, ale niejako w jego miejscu pojawia się krótki tekst dotyczący prac z kolekcji syna bohatera książki prof. St. Karola Kubickiego. Nie jest jasne, dlaczego w tej publikacji zdecydowano się na zamieszczenie czysto informacyjnego komunikatu o tym w jakich muzeach wystawiane były prace artysty?

Problematyka książki *Stanisław Kubicki – in transitu* koncentruje się zasadniczo wokół odkrytych przez Autorkę, nieznanych wcześniej wierszy Stanisława Kubickiego, zredagowanych przez twórcę po polsku i po niemiecku, pochodzących z – jak to nazywa „dwujęzycznej fazy twórczości” czyli lat 1918-1921. Lidia Głuchowska wychodzi od analizy podwójności językowej analizowanych utworów, przygląda się ekwiwalentności języka niemieckiego i polskiego, zapisowi graficznemu. Ciekawe są jej uwagi dotyczące dwujęzyczności twórczości Kubickiego, która według niej ma charakter programowy. Widzi to w szerszym kontekście uznając, że język niemiecki – podobnie jak to miało miejsce w węgierskich, czeskich czy holenderskich publikacjach, był awangardową lingua franca. Dochodzi też do interesujących wniosków o tym, że polszczyzna Kubickiego jest bardziej archaiczna niż jego niemczyzna. Analizuje sposób autotłumaczeń np. w wierszach *Okrzyk*, *Spuścizna*, wskazując na translatorskie niuanse, analizując zakresy znaczeniowe wybranych sformułowań w obu językach. Te analizy dość płynnie i raczej niespodziewanie przechodzą w rozważania nad treścią wierszy. Autorkę interesuje twórczość artysty na styku plastycznej i poetyckiej działalności oraz jego politycznej aktywności. Wszystko to dzieje się w zetknięciu dwóch krajów i narodów, pozostających w dynamicznej i raczej niełatwej relacji kulturowej, które w interesującym dr Głuchowską czasie, zbliżają się do kolejnej konfrontacji. Ta globalna atmosfera i środowisko w jakim obraca się Kubicki stają się dla badaczki punktem odniesienia do jego aktywności politycznej. Problem w tym, że konkluzja analiz autorki jest dość oczywista i przewidywalna „Balansując między dosłownością tłumaczenia a jego artystycznym walorem, Kubicki sięgał po specyficzne środki właściwe danemu językowi”, a zarazem, że wspólnymi w obu wersjach językowych są idee, ekspresja, wrażliwość poetycka, symbole, słowa-klucze i motywy przewodnie (s. 74). O ile obecność takich rozważań jest jeszcze uzasadniona w publikacji będącej w znacznej mierze edycją wierszy (obejmującą 127 stron), to ostatni „rozdział” nie traktuje ani o twórczości plastycznej, ani literackiej i jest próbą rekonstrukcji wojennych losów artysty. Trudno zrozumieć, dlaczego znalazł się w książce pod tytułem *Stanisław Kubicki – in transitu. Poeta tłumaczy siebie?*

Kolejnym mankamentem recenzowanej książki jest przede wszystkim prezentująca narracja „rozdziałów”. Metoda Autorki polega przede wszystkim na opisie wydarzeń, prac, motywacji, rzadziej na pogłębionej analizie, która pozwalałaby zobaczyć nam twórczość Stanisława Kubickiego w naprawdę szerokim polu dyskursów o sztuce tego czasu, napięć wynikających z aktualnych naukowych analiz i głosów o artystyczno-kulturowym pejzażu tego okresu z uwzględnieniem kontekstu polityczno-narodowego. Wrażenie to wzmaga wnikliwsza analiza aparatu naukowego publikacji, którego znacząca część to albo opracowania samej Autorki, albo inne publikacje o Kubickim i/lub jego artystycznym kontekście (np. J. Malinowski, R. Przybylski, J. Ratajczak). Pozostała literatura przedmiotu nie jest bogata. Co więcej nie odnajdziemy tu pozycji, które stanowiłyby jednoznaczną podstawę teoretyczno-metodologiczną refleksji nad Kubickim. Gdyby ona istniała, Autorka jako najlepsza znawczyni jego twórczości, potrafiłaby zbudować teoretyczny plan tej monografii, dzięki któremu czytelnik poruszałby się po niej sprawnie wiedziony pomiędzy kolejnymi, powiązаныmi wzajemnie zagadnieniami. Brak teoretyczno-metodologicznej podstawy skutkuje także umownością używanych przez Autorkę kategorii analitycznych, których konceptualizacja pozostaje dla czytelnika nieznaną. Czym jest bowiem „dadaizm par excellence” oraz „dadaizm expressis verbis” (s. 112), groteska, miejsce puste? Czym w rzeczywistości jest w tym przypadku i jakie są artystyczne konsekwencje przywołanej przez dr Głuchowską *multiple identity*, nieograniczającej się jedynie do uzasadniających ją biograficznych faktów? Tym ostatnim Autorka poświęca zresztą bardzo wiele miejsca na kartach niniejszej publikacji, detektywistycznie śledzi – ciekawe skądinąd, życiowe zawirowania i wydarzenia bohatera, ale zarazem nie zadaje sobie trudu, aby usunąć zbędne powtórzenia informacji (szczególnie w „rozdziale” IV). Trudno jednak uznać, że to świadoma biografistyka jest kluczem dla wyjaśnienia twórczości i działalności Kubickiego na styku dwóch krajów, kultur i narodów, jak stało się w przypadku opracowania co prawda odmiennego problemowo oraz chronologicznie, ale pokazującego jak przydatna może być współczesnemu polskiemu historykowi/historycze sztuki taka perspektywa, gdy analizuje fenomen osobowości w niemiecko/prusko-polskim zetknięciu (M. Mencfel, *Atanazy Raczyński 1788-1874. Biografia*, Poznań 2016).

Konkludując, ocena tej osobiwej monografii nastrocza wiele kłopotów, albowiem trudno do niej przyłożyć takie kryteria jak problem badawczy, warsztat analityczny, spójność wywodu i argumentacji, nowatorstwo i odkrywczosć wniosków końcowych. Musimy to niestety powtórzyć, jest to publikacja czterech artykułów, traktujących wprawdzie o

Stanisławie Kubickim, ale niemających ani znamion monografii jego twórczości, ani nie będących – zgodnie z tytułową zapowiedzią, opracowaniem problemowym. Tytuł książki broniłby się może w kontekście tekstu rzeczywiście poświęconego poetyckiej twórczości Kubickiego, ale z dołożonymi licznymi i różnorodnymi suplementami, nie znajduje uzasadnienia. Zauważyć trzeba, że eksplorowany przez Habilitantkę poetycki materiał badawczy w zestawieniu z twórczością plastyczną nie gwarantuje – przynajmniej w zaproponowanym tu ujęciu, badawczego potencjału, który pozwalałby na zbudowanie poważnego, książkowego monograficznego opracowania o charakterze pracy cenzusowej. Nie jest również tak jak Habilitantka deklaruje w swoim Autoreferacie, że praca *Stanisław Kubicki – in transitu* to rzekomo nowe zupełnie opracowanie (s. 3). Jeśli bowiem odliczyć tłumaczenia tekstów na j. niemiecki i edycję wierszy, jest pozycją niewielką i opartą zasadniczo na badaniach nie tylko już wcześniej przeprowadzonych, ale przede wszystkim już opublikowanych. Tym samym nie spełnia ona w moim przekonaniu wymogów stawianych w ustawie mówiących o wniesieniu znaczącego dorobku w dyscyplinę nauk o sztuce.

Drugą książką, którą dr Głuchowska opublikowała po obronie doktoratu jest przygotowana na jego podstawie monografia *Avangarde und Liebe. Margarete und Stanisław Kubicki 1910-1945* (Berlin 2007). Jest to bardzo poważna, znakomicie przygotowana i nagradzana publikacja, która wprowadziła problematykę twórczości Kubickich, a przede wszystkim Stanisława Kubickiego, do międzynarodowego obiegu naukowego. Postawione w tej pracy pytania badawcze były (i są nadal) kluczowe dla tytułowych bohaterów i ich miejsca w historii sztuki oraz wspólnym niemiecko-polskim dziedzictwie. Jest to opracowanie, które ukazuje fenomen artystycznej pary na tle transgranicznie przenikających się awangardowych tendencji. To w nim Autorka dał się już poznać jako sprawna biografistka, analityczka korespondencji sztuk wizualnych oraz słowa, strategii międzynarodowej komunikacji artystycznej, a dzięki orientacji w historiografii niemieckiej i polskiej sztuki tego czasu, wyznaczyła wówczas wysoki standard studiów nad niemiecko-polskimi relacjami artystycznymi. Przygotowując tę monografię (czyli faktycznie uprzednio pracę doktorską) wykazała się umiejętnością archiwalnych poszukiwań, rekonstrukcji życiorysów, a także tradycyjnym warsztatem historyka sztuki z analizą ikonograficzną i kontekstową przede wszystkim. To w tej pracy wykrystalizował się jej autorski pomysł badawczy dla dorobku Kubickiego widzianego jako dynamiczny dialog pomiędzy jego twórczością plastyczną, poetycką a artystycznymi manifestami. Uważam, że choć Autorka powracała do tej

problematyki jeszcze wiele razy, były to jednak publikacje raczej uzupełniające niż otwierające nowe czy inne perspektywy badań nad nią. Dr Głuchowska pozostała bowiem wierna swojemu warsztatowi badań nad twórczością Kubickiego, nie zadając jej w zasadzie nowych pytań, a przede wszystkim nie przykładając do niej innych metodologicznych pomysłów. Spore znaczenie dla szerszej popularyzacji Kubickiego i jego poznańskiego środowiska miała oczywiście kuratorowana przez nią wystawa „*Bunt*” – *Ekspresjonizm – Transgraniczna awangarda* (2015).

Dr Lidia Głuchowska była też samodzielną redaktorką numeru tematycznego czasopisma „*Centropa. A Journal of Central European Architecture and Related Arts*” (2012), a także katalogu wystawy „*Bunt*” – *Ekspresjonizm – Transgraniczna awangarda. Prace z berlińskiej kolekcji prof. St. Karola Kubickiego* (Muzeum Narodowe w Poznaniu 2015). Współredagowała tomy (wraz z H. F. van den Bergiem) *Transnationality, Internationalism and Nationhood...* (2013), *Malarz – mentor – mag. Otto Mueller a środowisko artystyczne Wrocławia* (2019), a także oddany do druku zespół tekstów (wraz z V. Lahodą) *Nationalism and Cosmopolitanism in the Avant-Garde and Modernism. The Impact of the First World War*. Wszystkie te pozycje są niepozobawionymi rozmachem, a także zdolności organizacji zespołowej pracy, przedsięwzięciami naukowymi. Za ich solidny walor uważam klarowne ustanowienie wiodącego zagadnienia: w przypadku „*Centropa...*” – Berlin jako centrum międzynarodowej awangardy; Wrocław jako środowisko artystyczne w *Malarz – mentor...*; europejskie ruchy awangardowe 1 poł. XX wieku w *Transnationality, Internationalism and Nationhood...* oraz ich kondycja w kontekście I wojny światowej w *Nationalism and Cosmopolitanism...* Redaktorce udało się zarazem w pracach tych podjąć skuteczną próbę wyświetlenia wiodącego zagadnienia z perspektywy różnonarodowych i regionalnych case studies, przekonujących zarazem o transgraniczności i internacjonalizmie awangardowych zjawisk artystycznych. Dobór autorów pozostałych tekstów świadczy z kolei o międzynarodowej siatce jej kontaktów. Nie wdając się już w szczegóły, uważam, że autorskie teksty dr Głuchowskiej publikowane w tych pozycjach, zajmują w nich solidne miejsce, dobrze sprobematyzowanych i uargumentowanych, opracowań. Jest ponadto dr Głuchowska autorką przeszło 50 artykułów, z których połowę sama uznała za istotne. Dynamika ich ukazywania się świadczy o niesłabnącej aktywności publikacyjnej Habilitantki.

Podsumowując tę część dorobku dr Lidii Głuchowskiej, trudno nie zauważyć, że jego osią jest badanie twórczości Stanisława Kubickiego, a także działalności grup awangardowych

ze szczególnym uwzględnieniem tych polskich i niemieckich. Habilitantkę zajmuje także twórczość innych indywidualnych twórców związanych z proto- i ekspresjonizmem (Stanisław Przybyszewski, Edvard Munch, Gustav Vigeland), poznański ekspresjonizm, dadaizm, transgraniczna żydowska awangarda. Pośród jej publikacji daje się również wyodrębnić te dotyczące mediów artystycznych oraz technik artystycznych (szczególnie grafiki). Wśród tych badawczych ścieżek dr Głuchowskiej, dość autonomiczne pozycje zajmują studia poświęcone Aby Warburgowi i Friedrichowi Nietzschemu oraz sztuce kobiet (Alina Szapocznikow a Warsztaty Wiedeńskie).

Na uwagę zasługują także inne osiągnięcia i aktywności dr Głuchowskiej. Wskazałby tu liczbę i różnorodność pozyskanych przez nią stypendiów badawczych. Wielokrotnie była stypendystką DAAD, ostatni raz w 2021 roku co świadczy o niezmiennej aktywności w ich pozyskiwaniu. Była też stypendystką innych, niemieckich fundacji, a także norweskich.

Jeśli chodzi o działalność dydaktyczną, to z oczywistych powodów realizuje ją przede wszystkim w miejscu swego zatrudnienia, czyli na Uniwersytecie Zielonogórskim (od 2007). Prowadzi tam zajęcia bardzo zróżnicowanego typu, łącznie z seminariami dyplomowymi. Podkreślić zarazem trzeba, że realizowała również zajęcia zlecone w Niemczech. Były to seminaria (sem. letni 2006) na Uniwersytecie Viadrina, na uniwersytecie w Bambergu (sem. letni 2012). Była też organizatorką kilku ciekawie zaplanowanych zajęć terenowych w tym dla polskich studentów do Niemiec i niemieckich do Polski. Przy okazji muszę jednak odnotować, że nie uważam za właściwie włączanie tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych, popularyzatorskich wystąpień lub aktywności samokształceniowej do obszaru określonego mianem „Dominant profilu badawczego Habilitantki i związanym z nimi osiągnięciami” (Autoreferat, s. 12-22).

Dr Głuchowska jest również kuratorką wystaw, współpracującą z poważnymi muzealnymi instytucjami (Muzeum Narodowe w Poznaniu, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, Neue Nationalgalerie Berlin). Była autorką koncepcji i kuratorką wystawy „*Bunt*” – *Ekspresjonizm – Transgraniczna awangarda. Prace z berlińskiej kolekcji prof. St. Karola Kubickiego* (Muzeum Narodowe w Poznaniu 2015 i objazdowo w trzech innych placówkach); *Awangarda i państwo...* (Muzeum Sztuki i Muzeum Miasta Łodzi). Kolejnym poważnym i zrealizowanym z rozmachem przedsięwzięciem była ekspozycja *Malarz – mentor – mag. Otto Mueller a środowisko artystyczne Wrocławia* zaistniała dzięki prestiżowej kooperacji Neue Nationalgalerie Berlin i Muzeum Narodowego we Wrocławiu (2018/2019). Na swym koncie

ma także organizację wystaw studenckich w Zielonej Górze, co dobrze świadczy o jej zainteresowaniu dla spraw regionalnych i pracy z młodzieżą akademicką.

Habilitantka bierze aktywny udział w życiu konferencyjnym, występując w recenzowanym okresie średnio trzy-cztery razy w roku wraz z referatem. Dodać trzeba, że są to w większości konferencje o charakterze międzynarodowym, organizowane na ogół przez prestiżowe instytucje naukowe lub muzealne. Dr Głuchowska była także współorganizatorem konferencji, z których wybrane miały niewątpliwie międzynarodowy i prestiżowy charakter (np. *The European Artistic Avant-garde*, Södertörn University, Stockholm; *Nationalism and Cosmopolitanism*, Akademia Sztuk Pięknych, Praga; *Oblicza ekspresji – między Wrocławiem a Berlinem*, Muzeum Narodowe we Wrocławiu).

Trudny do pominięcia jest także udział dr Głuchowskiej w projektach badawczych w roli kierowniczkii (11 po obronie doktoratu) jak i wykonawczynie (6 po obronie doktoratu). Trzeba jednak zwrócić uwagę, że były to zarówno niewielkie, bardzo lokalne przedsięwzięcia np. o charakterze animacji regionalnego życia kulturalnego (np. w Centrum Sztuki Fundacji Forum Stanisławów) jak i wieloletnie i międzynarodowe w istocie badawcze przedsięwzięcia (*Nationalism and Cosmopolitanism...*, Praga).

Istotną i rozpoznawalnym rezultatem zawodowej aktywności dr Głuchowskiej są jej zasługi dla transferu wiedzy pomiędzy Niemcami i Polską, wprowadzanie do naukowego obiegu zagadnień z obszaru tzw. wspólnego dziedzictwa kulturowego, praca i wkład na rzecz szeroko rozumianego dialogu sąsiedzkiego. Habilitantka w swych pracach wielokrotnie wykazała nietrafność przykładanych do tych stosunków światopoglądowych klisz, opartych na rzekomym odwiecznym konflikcie. Twórczość, a także kontekst życiowy Stanisława Kubickiego to niewątpliwie jeden z najbardziej trafnych rozdziałów tej historii. Ma Lidia Głuchowska tym samym szersze zasługi, bo dotknęła zaniedbanego – i to z powodów narodowych uprzedzeń (jako z gruntu niemieckiego), polskiego ekspresjonizmu, który nie zajął jak dotąd uwagi badaczy w stopniu porównywalnym do innych tendencji artystycznych.

Wiele z opisanych i ocenianych form aktywności dr Głuchowskiej miało także przełożenie na popularyzację wiedzy fachowej, dziejów sztuki, zagadnień podejmowanych przez nią na płaszczyźnie akademickiej czy muzealniczej. Ponadto dr Głuchowska prowadzi działalność w zakresie krytyki artystycznej („Pro Libris”, „Uniwersytet Zielonogórski. Miesięcznik Społeczności Akademickiej”), a także występując z licznymi wykładami i prelekcjami w polskich i niemieckich instytucjach.

Konkluzja

Mimo tego, że dr Głuchowska w aż 11 podpunktach Autoreferatu prezentuje kierunki swych badań poczynając od korespondencji sztuk wizualnych oraz filozofii, literatury i kulturoznawstwa przez historię rzemiosła artystycznego, nowoczesnego designu i architektury wnętrz, aż po estetyczne metody poznania i edukacji artystycznej, to w moim przekonaniu jej dominujący profil badawczy, naznaczony pracami cenzusowymi, jest jednak bardzo monotematyczny. Właściwie we wszystkich zakresach tej aktywności nieustannie powraca tematyka twórczości Stanisława Kubickiego, ugrupowania „Bunt”, ekspresjonizmu. Przypomnijmy, że sytuacja ta trwa już bardzo długo, bo od czasów przygotowania pracy magisterskiej (*Stanisław Kubicki – sztuka i teoria*, 2000). Zjawisko to uznaję za niepokojące i za jeden z podstawowych mankamentów recenzowanego dorobku. Mimo tak licznych publikacji, nie odnajduję w nich skutecznej badawczej intuicji, która pozwoliłaby by dostrzec dr Głuchowskiej faktycznie nowe problemy badawcze i przeprowadzić studia nad nimi tak skrupulatnie i ciekawie jak uczyniła to na etapie swej doktorskiej dysertacji podejmując się zagadnienia zapomnianego, z dobrym rezultatem wprowadzając go do badawczego, wystawienniczego i popularyzatorskiego obiegu. Późniejszym opracowaniom poświęconym twórczości Stanisława Kubickiego tego brakuje, a nieustanne powracanie do tego zagadnienia traktuje jako mankament, a nie zaletę dorobku dr Głuchowskiej, albowiem działania te pod względem naukowej jakości pracy *Avangarde und Liebe...* nie przekroczyły. Jednocześnie przedstawienie książki *Stanisław Kubicki – in transitu. Poeta tłumaczy sam siebie* jako osiągnięcia naukowego, będącego podstawą przewodu habilitacyjnego uważam z ww. powodów za chybione i wskazujące niestety na brak umiejętności oceny badawczego potencjału jaki kryje się za wybranym zagadnieniem. Doceniając pracowitość i aktywność dr Lidii Głuchowskiej na wielu polach, z przykrością muszę stwierdzić, że recenzowany dorobek, a w szczególności osiągnięcia naukowe, **nie spełniają** wymogów o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o sztuce według wymagań ustaw z dn. 20.07.2018 (Prawo o szkolnictwie wyższym, poz. 1668 z późn. zm.) i ustawy z dn. 3.07.2018 (Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce poz. 1669) oraz ustawy z dn. 14.03.2003 (O stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki poz. 1789).

Prof. UAM dr hab. Piotr Korduba

